

Javno pismo Vladi Republike Slovenije

Spoštovani predsednik Vlade RS Marjan Šarec,

pred manj kot mesecem dni je Kolegij direktorjev slovenskih gledališč pristopil k podpisu javnega pisma Vladi RS, v kateri smo vas, na pobudo Asociacije, društva nevladnih organizacij in posameznikov na področju kulture, opozorili na zaveze iz koalicijske pogodbe, ki se nanašajo predvsem na izboljšanje položaja samozaposlenih in nevladnih organizacij na področju kulture.

Naj takoj zapišemo, da naš podpis omenjenega pisma ni zgolj naključje in posledica dobronamerne solidarnosti. Pomemben delež uspeha naših javnih zavodov nosijo ustvarjalne ekipe (režiserji, scenografi, skladatelji, koreografi, glasbeniki, gostujoči igralci itd.), ki delujejo kot samozaposleni na področju kulture – torej tisti, ki jim je bila namenjena zaveza koalicijske pogodbe.

Ker pa je interpretacija pisma v medijih med drugim ponovila in tako izpostavila trditev, da so se razmere z odpravo varčevalnih ukrepov izboljšale v javnih zavodih, moramo direktorji gledališč opozoriti na naslednje:

- povečala so se zgolj sredstva namenjena plačam javnih uslužbencev (posledica zakonodajnih obveznosti),
- niti ta sredstva se v proračunu ministrstva za kulturo niso povečala v zadostni meri,
- posledica je bilo še dodatno **zmanjšanje programskih sredstev** – sredstev, ki so namenjena ustvarjanju novih predstav, pripravi festivalov in gostovanjem.

Zmanjšal se je torej vir, ki je hranil precejšen del samozaposlenih na področju kulture.

Kolegij direktorjev slovenskih gledališč je v pričetku leta pripravil pregled programske podpore od l. 2011, ko so se pričeli varčevalni ukrepi. Gre za višino sredstev, ki jih Ministrstvo za kulturo RS namenja financiranju neposrednih programskih stroškov – to so prvenstveno stroški honorarjev ustvarjalcev in materialni stroški uprizoritev. Če spremljamo **padec podpore programskih sredstev za vsa gledališča ugotovimo, da so se ta zmanjšala od l. 2011 za slab milijon evrov, kar predstavlja 24%.**

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
4.516.194	4.185.797	3.886.043	3.848.000	3.622.050	3.527.821	3.531.386	3.513.642	3.449.642

Po gledališčih lahko spremljamo različno dinamiko in odstotke zmanjšanja, ki pa v vseh primerih kaže na enak trend:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SMG	541.420	525.527	477.945	483.000	407.200	388.073	382.564	381.431	370.364
padec v % - primerjava 2011 – 2019									-32%
PG Kranj	262.627	248.900	249.900	229.000	244.100	240.665	252.665	243.071	242.001
padec v %									-8%
SNG Nova Gorica	432.644	354.084	308.473	337.000	320.700	316.766	316.766	349.310	326.510
padec v %									-24%
MGL	691.129	674.250	531.217	574.000	548.000	529.584	519.331	506.445	506.445
padec v %									-27%
SNG Drama Maribor	432.600	416.000	393.992	359.000	336.550	328.559	346.808	382.920	380.107
padec v %									-12%
SLG Celje	407.433	349.500	311.211	320.000	305.550	297.331	297.331	289.464	291.464
padec v %									-28%
LG Maribor	211.800	188.500	216.794	166.000	193.000	148.860	185.848	145.102	174.182
padec v %									-18%
Gledališče Koper	170.440	167.500	168.399	159.000	150.100	143.120	143.990	139.493	139.493
padec v %									-18%
SNG Drama Ljubljana	759.001	697.536	708.149	689.000	663.000	664.438	651.118	621.370	600.040
padec v %									-21%
APT N. mesto	247.000	234.000	232.963	221.000	205.100	192.000	188.540	184.400	184.400
padec v %									-25%
LG Ljubljana	360.100	330.000	287.000	311.000	248.750	278.425	246.425	270.636	234.636
padec v %									-35%

Zgoraj naveden padec naše programske podpore je spremljalo še krizno varčevanje na segmentu stroškov dela – v skladu z vladnimi cilji varčevanja smo gledališča zmanjševala število zaposlenih. In tako je navkljub dvigu sredstev za plače naš kadrovski potencial zmanjšan za približno 6%, kar poskušamo kompenzirati s projektnim angažmajem zunanjih sodelavcev – ti pa ponovno črpajo programska sredstva...

Spoštovani,

prepričani smo, da zelo dobro veste, da v teh letih nismo zmanjševali števila odigranih predstav, da nismo popuščali pri kakovosti izvajanja naših poslanstev in da je obisk gledališč v zadnjih letih v porastu. Pri tem smo bili primorani uporabiti vso našo produkcijsko ustvarjalnost. Sporočamo vam, da smo stisnjeni v kot, ko smo izkoristili vse skrite potenciale in da je prišel čas, da se uresniči obljuba

ministrov prejšnjih vlad – tistih, ki so nam jemale: obljubili so, da gre zgolj začasne varčevalne ukrepe.

Direktorji slovenskih gledališč tvorno sodelujemo pri pripravi strategij razvoja slovenske kulture, vendar pa je potrebno odpraviti najprej zaostanke in dolgove, ki jih ima vlada v zagotavljanju naše podpore. Prepričani smo, da delite z nami stališče, da ne gre za nepremagljive zapreke in ste pripravljeni v ta namen tudi ukrepati.

S spoštovanjem,

Uroš Korenčan, predsednik Kolegija direktorjev slovenskih gledališč

- Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana
- Prešernovo gledališče Kranj
- Slovensko narodno gledališče Nova Gorica
- Mestno gledališče ljubljansko
- Slovensko narodno gledališče Maribor
- Slovensko ljudsko gledališče Celje
- Lutkovno gledališče Maribor
- Gledališče Koper
- Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana
- Anton Podbevšek Teater Novo mesto
- Lutkovno gledališče Ljubljana